

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 03, 2014

Nummer 3, 2014

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:140](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:138](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:124](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:123](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:125](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:127](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:132](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:133](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:135](#) 21-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:100](#) 17-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:99](#) 17-01-2014

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad verklaart verdachte niet ontvankelijk, geen middelen ingediend.

Overwegingen Hoge Raad:

Nu de verdachte niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 tweede lid Sv, zodat de verdachte in het beroep niet kan worden ontvangen. De Hoge Raad verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:125

Zaaknummer: 11/04739

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt HR 22 februari 2011, ECLI:NL:HR:2011:BM6159, NJ 2011/356 met betrekking tot het feit dat ook in ontnemingszaken ter terechtzitting met voldoende duidelijkheid dient te worden aangegeven – eventueel bekort door middel van een duidelijke verwijzing naar de inhoud van in het kader van een schriftelijke voorbereiding van de behandeling ter terechtzitting ingediende stukken – welke verweren worden gevoerd en welke onderbouwde standpunten worden ingenomen. Nu het proces verbaal van de terechtzitting in hoger beroep niets inhoudt omtrent de in het middel bedoelde verweren en onderbouwde standpunten moet het ervoor worden gehouden dat die verweren en onderbouwde standpunten niet ter terechtzitting zijn voorgedragen. Aan de vermelding in het bestreden arrest dat het hof kennis heeft genomen van hetgeen door de betrokkene en zijn raadsman naar voren is gebracht, kan niet de betekenis worden toegekend dat het hof ‘vanzelfsprekend tot uitdrukking heeft willen brengen dat de standpunten en verweren die in de schriftelijke voorbereiding zijn gerelateerd als ter terechtzitting voorgedragen zijn beschouwd’. Het middel kan bij gebrek aan feitelijke grondslag niet tot cassatie leiden. De Hoge Raad stelt de AG alsnog in de gelegenheid zich uit te laten over het andere voorgestelde middel.

Het voorgestelde middel:

Blijkens de toelichting klaagt het middel dat het hof ten onrechte niet heeft gereageerd op verweren en onderbouwde standpunten die zijn vervat in de door de verdediging ingediende ‘memorie van grieven’ van 30 december 2011.

Overwegingen Hoge Raad:

Zoals in HR 22 februari 2011, ECLI:NL:HR:2011:BM6159, NJ 2011/356 is overwogen, dient ook in ontnemingszaken ter terechtzitting met voldoende duidelijkheid te worden aangegeven – eventueel bekort door middel van een duidelijke verwijzing naar de inhoud van in het kader van een schriftelijke voorbereiding van de behandeling ter terechtzitting ingediende stukken – welke verweren worden gevoerd en welke onderbouwde standpunten worden ingenomen.

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 14 februari 2012 heeft de raadsman aldaar het woord tot verdediging gevoerd. Dit proces-verbaal houdt evenwel niets in omtrent de in het middel bedoelde verweren en onderbouwde standpunten.

Het moet er daarom voor worden gehouden dat die verweren niet ter terechtzitting zijn voorgedragen en dat hetzelfde geldt voor de onderbouwde standpunten. Anders dan het middel betoogt, kan aan de vermelding in het bestreden arrest dat het ‘hof voorts kennis (heeft) genomen van hetgeen door veroordeelde en zijn raadsman, mr H.J. Pellinkhof, naar voren is gebracht’ niet de betekenis worden toegekend dat het hof hiermee ‘vanzelfsprekend tot uitdrukking heeft willen brengen dat de standpunten en verweren die in de schriftelijke voorbereiding zijn gerelateerd als ter terechtzitting voorgedragen zijn beschouwd’. Het middel mist derhalve feitelijke grondslag, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

De Advocaat-Generaal heeft zich niet uitgelaten over het andere voorgestelde middel. De Hoge Raad is van oordeel dat de Advocaat-Generaal daartoe alsnog in de gelegenheid behoort te worden gesteld. Met het oog daarop dient de zaak naar de rolzitting te worden verwezen.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 28 januari 2014 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:140

Zaaknummer: 12/02580

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad stelt de AG alsnog in de gelegenheid zich uit te laten over de klacht met betrekking tot de verbeurdverklaring.

Overwegingen Hoge Raad:

Het middel klaagt onder meer dat het hof de bewezenverklaring van het onder 2 tenlastegelegde onvoldoende met redenen heeft omkleed.

Overwegingen Hoge Raad:

Dat onder een verdachte aangetroffen contant geld 'uit enig misdrijf afkomstig is', kan, indien op grond van de beschikbare bewijsmiddelen geen rechtstreeks verband valt te leggen met een bepaald misdrijf, niettemin bewezen worden geacht indien het op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden niet anders kan zijn dan dat het geld uit enig misdrijf afkomstig is (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM0787, NJ 2010/456).

In de onder 2.2.3 weergegeven overweging heeft het hof geoordeeld dat de daarin vastgestelde feiten en omstandigheden het vermoeden rechtvaardigen dat het geldbedrag dat de verdachte voorhanden heeft gehad – onmiddellijk of middellijk – uit enig misdrijf afkomstig is en dat derhalve van de verdachte mag worden verlangd dat hij een verklaring geeft voor de herkomst van het geld. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het hof heeft geoordeeld dat de door de verdachte gegeven uitleg voor het voorhanden hebben van een geldbedrag van de bewezenverklarde omvang en voor de bestemming van dat geldbedrag niet aannemelijk is geworden. Gelet daarop is het oordeel van het hof dat het geldbedrag geen legale herkomst had en dat de verdachte dat wist, niet onbegrijpelijk.

Het middel – dat niet inhoudt dat door het hof aannemelijk is geacht dat voornoemd geldbedrag afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf en evenmin dat zulks door de verdachte in hoger beroep is aangevoerd (vgl. HR 17 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2001) – faalt in zoverre.

De Advocaat-Generaal heeft zich niet uitgelaten over de klacht met betrekking tot de verbeurdverklaring van het geldbedrag. De Hoge Raad is van oordeel dat de Advocaat-Generaal daartoe alsnog in de gelegenheid behoort te worden gesteld. Met het oog daarop dient de zaak naar de rolzitting te worden verwezen.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 28 januari 2014 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:127

Zaaknummer: 12/04453

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Het in de bestreden, bij verstek gewezen, uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting nopens artikel 588 Sv. De Hoge Raad herhaalt HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, NJ 202/317 met betrekking tot de bereikbaarheid van de verdachte en HR 26 januari 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1314, NJ 1999/294 met betrekking tot het aanwezigheidsrecht. Gelet op een en ander getuigt de beslissing van het hof om de zaak niet aan te houden ook niet van een onjuiste rechtsopvatting. Voor zover het middel steunt op de opvatting dat het hof het aanhoudingsverzoek had moeten toewijzen, omdat verdachte ook in eerste aanleg bij verstek is berecht, faalt het opdat die opvatting in zijn algemeenheid geen steun vindt in het recht, ook niet in artikel 6 EVRM. Conclusie AG: anders.

Het voorgestelde middel:

Het middel klaagt in de eerste plaats dat de dagvaarding in hoger beroep niet op rechtsgeldige wijze is betekend, en in de tweede plaats dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte.

Overwegingen Hoge Raad:

Bij de beoordeling van de tweede klacht, die betrekking heeft op de beslissing van het Hof om de zaak niet aan te houden, moet wat betreft het aanwezigheidsrecht van de verdachte in hoger beroep het volgende worden vooropgesteld.

Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad dienen de justitiële autoriteiten rekening te houden met de waarschijnlijkheid dat de verdachte van dat recht gebruik wil maken, en mag met het oog daarop van de verdachte die hoger beroep instelt en prijs stelt op berechting op

tegenspraak, worden verwacht dat hij de in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke maatregelen neemt om te voorkomen dat de appeldagvaarding hem niet bereikt of de inhoud daarvan niet te zijner kennis komt, waaronder in ieder geval kan worden gerekend dat de verdachte zich bereikbaar houdt voor zijn raadsman opdat hij in voorkomende gevallen (ook) langs die weg van het tijdstip van de behandeling van zijn zaak op de hoogte komt. (Vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, NJ 2002/317, rov. 3.36-3.37).

Voorts dient de rechter bij zijn beslissing op een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak een afweging te maken tussen alle daarbij betrokken belangen, waaronder het belang van de verdachte bij het kunnen uitoefenen van zijn aanwezigheidsrecht, het belang dat niet alleen de verdachte maar ook de samenleving heeft bij een doeltreffende en spoedige berechting en het belang van een goede organisatie van de rechtspleging (vgl. HR 26 januari 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1314, NJ 1999/294).

Gelet op dit een en ander getuigt de beslissing van het hof om de behandeling van de zaak ter terechtzitting niet aan te houden, niet van een onjuiste rechtsopvatting.

Voor zover het middel steunt op de opvatting dat het hof het aanhoudingsverzoek had moeten toewijzen op de grond dat de verdachte ook in eerste aanleg bij verstek is berecht, faalt het omdat die opvatting in haar algemeenheid geen steun vindt in het recht, ook niet in artikel 6 EVRM. Daarbij verdient opmerking dat het middel voorbijziet aan (i) de omstandigheid dat het de verdachte is die appel heeft ingesteld en dus op de hoogte was van de tegen hem lopende vervolging, (ii) hetgeen in dat verband onder 2.6.1 is overwogen, alsmede (iii) hetgeen onder 2.2 is vastgesteld met betrekking tot het procesverloop in deze zaak en het in dat kader genoemde verzuim van de raadsman opgave te doen van een adres van de verdachte.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Conclusie AG:

In onderhavige zaak gaat het om een situatie waarbij verdachte in eerste aanleg bij verstek veroordeeld is, daarvan in hoger beroep is gekomen en vervolgens zijn raadsman voorafgaand aan de behandeling van het hoger beroep schriftelijk verzocht heeft de behandeling aan te houden omdat hij geen contact met verdachte kon krijgen. Noch in eerste aanleg, noch in hoger beroep is de dagvaarding van verdachte in persoon betekend. Het hof heeft niet aangenomen dat verdachte afstand van zijn aanwezigheidsrecht heeft gedaan, maar op grond van een belangenafweging waarbij vooral de voortgang en afwikkeling van de strafzaak tegen verdachte de doorslag heeft gegeven, geoordeeld dat de beroepszaak bij verstek kon worden

afgedaan.

Nu de verdachte in hoger beroep niet is verdedigd door zijn raadsman (zoals in De Groot tegen Nederland hiervoor aangehaald het geval was) en na de uitspraak in hoger beroep ook geen recht meer kan doen gelden op een behandeling van zijn zaak ten gronde, ben ik van oordeel dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM en dus met een ontoereikende motivering het verzoek om aanhouding van de raadsman van verdachte heeft afgewezen. Er deed zich immers niet zulk een dringende omstandigheid voor, zoals bijvoorbeeld een dreigende verjaring, dat door aanhouding van de zaak de afwikkeling ervan helemaal zou worden gefrustreerd. Nu verdachte in eerste aanleg bij verstek was veroordeeld zonder dat hij afstand had gedaan van zijn aanwezigheidsrecht, had het hof dit recht in het onderhavige geval zwaarder moeten wegen omdat het hoger beroep de laatste instantie was waar de zaak ten gronde in aanwezigheid van de verdachte had kunnen worden behandeld. Dit dient mijns inziens zwaarder te wegen dan het belang van een spoedige berechting of organisatie van de rechtspleging. Het middel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:138

Zaaknummer: 12/01297

Wetsartikelen: 588 Sv

RECHTSPRAAK

Dierenarts in hoedanigheid van toezichthouder namens de Voedsel en Waren Autoriteit. Gelet op hetgeen is aangevoerd, bestond voor n-o verklaring van het OM geen grond. 's Hofs oordeel dat het daarop betrekking hebbende verweer moet worden verworpen is dus juist. Reeds daarop stuit het middel af. Opmerking verdient dat het bestaan van een redelijk vermoeden van schuld van een in de WED strafbaar gesteld feit niet in de weg staat aan het uitoefenen van de bevoegdheden die de dierenarts in zijn hoedanigheid van toezichthouder namens de Voedsel en Waren Autoriteit heeft, mits bij aanwending van die bevoegdheden tegenover een verdachte de aan deze als zodanig toekomende waarborgen in acht worden genomen. Het Hof heeft niet onbegrijpelijk geoordeeld dat niet aannemelijk is geworden dat bij het gebruik van die bevoegdheid de aan de verdachte toekomende waarborgen niet in acht zijn genomen. De enkele omstandigheid dat de dierenarts, zoals namens de verdachte wordt gesteld, op verzoek van de AID en met instemming van de OvJ de door hem verrichtte monsternemingen heimelijk heeft verricht maakt dit niet anders.

Het voorgestelde middel:

Het middel behelst de klacht dat het hof het verweer dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard in de strafvervolging van de verdachte onbegrijpelijk gemotiveerd heeft verworpen.

Overwegingen Hoge Raad:

Het bestreden arrest houdt het volgende in:

‘Ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie

De raadsman heeft zich op het standpunt gesteld dat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in de vervolging van de verdachte wegens:

- inzet van een niet-opsporingsambtenaar bij de opsporing in combinatie met een forse overschrijding van de redelijke termijn in de zin van artikel 6, eerste lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM);
- inzet van een niet-opsporingsambtenaar bij de opsporing;
- (...)

Het hof verwerpt deze verweren en overweegt als volgt.

(...)

Inzet van een niet-opsporingsambtenaar bij de opsporing

Naar het oordeel van het hof was de dierenarts in de hoedanigheid van toezichthouder namens de Voedsel en Warenautoriteit bevoegd controlebevoegdheden uit te oefenen en op grond van de toepasselijke communautaire Voorschriften met betrekking tot de keuring van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong (met name Bijlage I, hoofdstuk II, onderdeel F bij Verordening (EG) 854/2004) alsmede op grond van artikel 5:18 van de Algemene Wet Bestuursrecht bevoegd monsters te nemen. De enkele omstandigheid dat deze controlebevoegdheid is aangewend nadat een verdenking van een strafbaar feit was gerezen, doet niet af aan de rechtmatigheid van de uitoefening van deze controlebevoegdheid, nu niet aannemelijk is geworden dat bij het gebruik maken van die bevoegdheid de aan de verdachte toekomende waarborgen niet in acht zijn genomen. Het materiaal waarvan monsters zijn afgenomen bestaat immers onafhankelijk van verdachtes wil, zodat ook niet aannemelijk is geworden dat de verdachte is gedwongen mee te werken aan zijn eigen vervolging. Uit het hiervoor overwogene volgt dat het gebruik maken van controlebevoegdheden nadat sprake was van een verdenking van een strafbaar feit noch op zich zelf noch in combinatie met de overschrijding van de redelijke termijn aan de ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging in de weg staat.’

Zoals ook uit de hiervoor weergegeven bewijsmiddelen blijkt, heeft de keuringsdierenarts in zijn hoedanigheid van toezichthouder namens de Voedsel en Waren Autoriteit op 19 juni 2007 een keuring verricht. Blijkens de stukken van het dossier hield het namens de verdachte gevoerde verweer niet in dat de dierenarts tot deze keuring niet bevoegd was, maar had dit verweer betrekking op in de periode mei en juni 2007 door de dierenarts in de slachterij

tevens genomen haar- en vleesmonsters van varkens op de (slacht-)dagen dat hij daar als keuringsdierenarts toezicht hield. Ten aanzien van die monsternemingen – waarvan de resultaten door het hof ook niet voor het bewijs van het bewezenverklarde zijn gebezigd – is namens de verdachte gesteld dat de dierenarts daartoe in het kader van zijn toezichthoudende taak tijdens het slachtproces niet bevoegd was, nu hij op verzoek van de Algemene Inspectie Dienst en met instemming van de Officier van Justitie deze monsternemingen heimelijk heeft verricht in het kader van de opsporing van strafbare feiten.

Gelet op hetgeen is aangevoerd, bestond voor niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de strafvervolgning ter zake van het onder 2 tenlastegelegde geen grond. Het oordeel van het hof dat het daarop betrekking hebbende verweer moet worden verworpen is dus juist. Reeds daarop stuit het middel af.

Opmerking verdient dat het bestaan van een redelijk vermoeden van schuld van een in de WED strafbaar gesteld feit niet in de weg staat aan het uitoefenen van de bedoelde bevoegdheden die de dierenarts in zijn hoedanigheid van toezichthouder namens de Voedsel en Waren Autoriteit heeft, mits bij aanwending van die bevoegdheden tegenover een verdachte de aan deze als zodanig toekomende waarborgen in acht worden genomen. Het hof heeft niet onbegrijpelijk geoordeeld dat niet aannemelijk is geworden dat bij het gebruik van die bevoegdheid de aan de verdachte toekomende waarborgen niet in acht zijn genomen. De enkele omstandigheid dat de dierenarts, zoals namens de verdachte wordt gesteld, op verzoek van de Algemene Inspectiedienst en met instemming van de Officier van Justitie de door hem verrichtte monsternemingen heimelijk heeft verricht maakt dit niet anders.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde geldboete, vermindert de geldboete in die zin dat de geldboete € 10.800,- bedraagt en verworpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:135

Zaaknummer: 12/00942 en 12/00943

Wetsartikelen: WED

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt HR 22 januari 2013, ECLI:NL:HR:BY8357, NJ 2013/75 met betrekking tot het voor het gedekt houden van een onvolkomen schriftelijke volmacht van een advocaat aan een griffiemedewerker om hoger beroep in te stellen. Het hof heeft genoemd arrest miskend, nu uit het proces verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt dat de betrokkene en de raadsman op die terechtzitting zijn verschenen en het aldaar verhandelde bezwaarlijk anders kan worden verstaan dan dat aan de verlening van de (onvolkomen) volmacht de wens van betrokkene ten grondslag lag om (op rechtsgeldige wijze) hoger beroep in te stellen.

Het voorgestelde middel:

Het middel komt op tegen de niet-ontvankelijkverklaring van de betrokkene in het hoger beroep.

Overwegingen Hoge Raad:

In voormeld arrest zijn eisen geformuleerd waaraan een schriftelijke volmacht van een advocaat aan een griffiemedewerker om hoger beroep in te stellen dient te voldoen. Zo moet die volmacht inhouden:

- (i) de verklaring van de advocaat dat hij door de betrokkene bepaaldelijk is gevolmachtigd tot het instellen van hoger beroep (art. 450 eerste lid sub a Sv);
- (ii) de verklaring van de advocaat dat de betrokkene instemt met het door de medewerker ter griffie aanstonds in ontvangst nemen van de oproeping voor de terechtzitting in hoger beroep (art. 450 derde lid Sv);
- (iii) het adres dat door de betrokkene is opgegeven voor de toezending van het afschrift van de appeldagvaarding (art. 450 derde lid Sv).

Die eisen dienen te worden gezien tegen de achtergrond van de aanscherping van de wettelijke regeling voor het instellen van hoger beroep. Die aanscherping had tot doel problemen met betrekking tot de betekening van appeldagvaardingen te voorkomen althans te verminderen. Gelet op deze ratio van de eisen waaraan een door een advocaat verstrekte volmacht moet voldoen, is in zaken waarin ter terechtzitting in hoger beroep noch de betrokkene noch een door hem op de voet van art. 279 Sv gemachtigde raadsman is verschenen, daarom in de regel het door een advocaat door middel van een schriftelijke volmacht aan een griffiemedewerker ingestelde beroep niet-ontvankelijk indien die volmacht niet aan alle voormelde voorwaarden voldoet.

Gelet op diezelfde ratio bestaat evenwel onvoldoende grond voor de niet-ontvankelijkverklaring van het appel op de grond dat de volmacht niet voldoet aan de hiervoor onder (i) genoemde voorwaarde ingeval ter terechtzitting in hoger beroep wel de betrokkene of een door hem op de voet van art. 279 Sv gemachtigde raadsman is verschenen en deze aldaar – zonedig daarnaar uitdrukkelijk gevraagd – heeft verklaard dat aan de verlening van de (onvolkomen) volmacht de wens van de betrokkene ten grondslag lag om (op rechtsgeldige wijze) hoger beroep te doen instellen, zodat dat verzuim voor gedekt kan worden gehouden (vgl. HR 20 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV6999, NJ 2012/426), en evenmin op de grond dat de volmacht niet voldoet aan de onder (ii) en (iii) vermelde voorwaarden ingeval de betrokkene dan wel een op de voet van art. 279 Sv gemachtigde raadsman ter terechtzitting in hoger beroep is verschenen, aangezien het belang dat met die voorwaarden is gediend, in zo een geval niet is geschaad, zodat het verzuim voor gedekt kan worden gehouden (vgl. HR 22 januari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY8357, NJ 2013/75).

Het middel klaagt terecht dat het hof het voorgaande heeft miskend, nu uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt dat de betrokkene en de raadsman op die terechtzitting zijn verschenen en het aldaar verhandelde bezwaarlijk anders kan worden verstaan dan dat aan de verlening van de (onvolkomen) volmacht de wens van de betrokkene ten grondslag lag om (op rechtsgeldige wijze) hoger beroep te doen instellen.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Hof Den Bosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:132

Zaaknummer: 12/01554

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt HR 30 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH3079, NJ 2009/349. Uit de enkele omstandigheid dat de advocaat die verdachte na zijn aanhouding voorafgaand aan zijn eerste verhoor door de politie heeft geraadpleegd niet heeft medegedeeld dat hij bij het verhoor van verdachte aanwezig wenste te zijn, kan niet volgen dat verdachte ondubbelzinnig afstand heeft gedaan van het recht zich tijdens het verhoor door de politie te laten bijstaan door een raadsman of een andere vertrouwenspersoon. 's Hofs oordeel dat 'onder deze omstandigheden geen sprake [is] van schending van de geldende normen ten aanzien van rechtsbijstand van de verdachte' is niet begrijpelijk. Het hof had de verklaring die de minderjarige verdachte heeft afgelegd zonder dat hij tijdens het verhoor door een raadsman of andere vertrouwenspersoon is bijgestaan niet voor het bewijs mogen bezigen. Gelet op de inhoud van de verklaring die verdachte op de terechtzitting in eerste aanleg heeft afgelegd en die door het hof als bewijsmiddel is gebruikt, moet worden geoordeeld dat verdachte geen rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van het bestreden arrest. Het middel kan niet tot cassatie leiden.

Het voorgestelde middel:

Het middel klaagt dat het hof, in strijd met een gevoerd verweer, voor het bewijs heeft gebruikt een verklaring die de minderjarige verdachte bij de politie heeft afgelegd, zonder dat hij tijdens het verhoor werd bijgestaan door een raadsman of een andere vertrouwenspersoon, terwijl hij van dat recht op rechtsbijstand niet ondubbelzinnig afstand heeft gedaan.

Overwegingen Hoge Raad:

Een verdachte die door de politie is aangehouden, kan aan artikel 6 EVRM een aanspraak op

rechtsbijstand ontlene die inhoudt dat hem de gelegenheid wordt geboden om voorafgaand aan het verhoor door de politie aangaande zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit een advocaat te raadplegen. De aangehouden verdachte dient vóór de aanvang van het eerste verhoor te worden gewezen op zijn recht op raadpleging van een advocaat. Behoudens in het geval dat hij uitdrukkelijk dan wel stilzwijgend doch in elk geval ondubbelzinnig afstand heeft gedaan van dat recht, dan wel bij het bestaan van dwingende redenen als door het EHRM bedoeld, zal hem binnen de grenzen van het redelijke de gelegenheid moeten worden geboden dat recht te verwezenlijken. Indien een aangehouden verdachte niet dan wel niet binnen redelijke grenzen de gelegenheid is geboden om voorafgaand aan het verhoor door de politie een advocaat te raadplegen, levert dat in beginsel een vormverzuim op als bedoeld in artikel 359a Sv dat, na een daartoe strekkend verweer, in de regel dient te leiden tot uitsluiting van het bewijs van de verklaringen van de verdachte die zijn afgelegd voordat hij een advocaat kon raadplegen. Het voorgaande ziet zowel op aangehouden strafrechtelijk volwassenen als op aangehouden strafrechtelijk jeugdigen. Voor aangehouden jeugdige verdachten geldt dat zij tevens recht hebben op bijstand door een raadsman of een andere vertrouwenspersoon tijdens het verhoor door de politie. (Vgl. HR 30 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH3079, NJ 2009/349).

Uit de enkele omstandigheid dat mr. Zwart, de advocaat die de verdachte na zijn aanhouding voorafgaand aan zijn eerste verhoor door de politie op 25 januari 2011 heeft geraadpleegd, niet heeft medegedeeld dat hij bij het verhoor van de verdachte aanwezig wenste te zijn, kan niet volgen dat de verdachte ondubbelzinnig afstand heeft gedaan van het recht zich tijdens het verhoor door de politie te laten bijstaan door een raadsman of een andere vertrouwenspersoon. Derhalve is het oordeel van het hof dat ‘onder deze omstandigheden geen sprake [is] van schending van de geldende normen ten aanzien van rechtsbijstand van de verdachte’ niet begrijpelijk. Het middel klaagt terecht dat het hof de verklaring die de minderjarige verdachte op 25 januari 2011 heeft afgelegd zonder dat hij tijdens het verhoor door een raadsman of andere vertrouwenspersoon is bijgestaan, niet voor het bewijs had mogen bezigen.

Voor het bewijs van de onder 1 en 2 bewezenverklaarde feiten heeft het hof – als bewijsmiddel 12 – tevens gebruikt de verklaring van de verdachte, afgelegd op de terechtzitting in eerste aanleg van 14 juni 2011, waarvan de inhoud in 3.2 is weergegeven. Gelet op de inhoud van die verklaring moet worden geoordeeld dat de verdachte geen rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van het bestreden arrest en terugwijzing dan wel verwijzing van de zaak, opdat het in hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan. Het voorgaande brengt mee dat het middel niet tot cassatie kan leiden. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:133

Zaaknummer: 12/03003

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt HR 3 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AW3559 inhoudende dat uit de bepalingen van het BW voortvloeit dat verdachte ten gevolge van zijn onrechtmatige gedragingen jegens de benadeelde partij jegens deze schadeplichtig is en dat hij zonder ingebrekestelling tevens de wettelijke rente verschuldigd is vanaf het moment dat de schade is ingetreden. Door te bepalen dat het toegewezen bedrag van de vordering van de benadeelde partij pas vanaf de dag waarop het Hof zijn arrest heeft uitgesproken wordt vermeerderd met de wettelijke rente, heeft het hof het voorgaande miskend. De Hoge Raad doet de zaak zelf af.

Het voorgestelde middel:

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft bepaald dat het toegewezen bedrag van de vordering van de benadeelde partij moet worden vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 14 maart 2012 en niet – zoals het middel betoogt – vanaf de datum waarop het delict plaatsvond.

Overwegingen Hoge Raad:

Het hof heeft vastgesteld dat de benadeelde partij heeft gevorderd de verdachte tevens te veroordelen tot betaling van de wettelijke rente over het toegewezen bedrag van haar vordering. In dat verband zijn in het bijzonder de volgende bepalingen van belang:

- artikel 6:162 eerste lid BW:

‘Hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, is verplicht de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden.’

- artikel 6:119 eerste lid BW:

‘De schadevergoeding, verschuldigd wegens vertraging in de voldoening van een geldsom, bestaat in de wettelijke rente van die som over de tijd dat de schuldenaar met de voldoening

daarvan in verzuim is geweest.’

- artikel 6:83 aanhef en onder b BW:

‘Het verzuim treedt zonder ingebrekestelling in:

(...)

b. wanneer de verbintenis voortvloeit uit onrechtmatige daad of strekt tot schadevergoeding als bedoeld in artikel 74 lid 1 en de verbintenis niet terstond wordt nagekomen.’

Uit de hiervoor weergegeven bepalingen van het Burgerlijk Wetboek vloeit voort dat de verdachte ten gevolge van zijn onrechtmatige gedragingen jegens de benadeelde partij jegens deze schadeplichtig is en dat hij zonder ingebrekestelling tevens de wettelijke rente verschuldigd is vanaf het moment dat de schade is ingetreden (vgl. HR 3 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AW3559). Door te bepalen dat het toegewezen bedrag van de vordering van de benadeelde partij pas vanaf 14 maart 2012 – de dag waarop het hof zijn arrest heeft uitgesproken – wordt vermeerderd met de wettelijke rente, heeft het hof het voorgaande miskend. Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal dit verzuim herstellen en daarbij voor de datum waarop de wettelijke rente ingaat, uitgaan van de uit bewijsmiddel 6 blijkende data waarop de verschillende in de vordering van de benadeelde partij genoemde geldbedragen van de bankrekening van de benadeelde partij zijn afgeschreven, te weten 15 januari 2003, 20 februari 2003, 18 maart 2003, 26 maart 2003 en 23 mei 2003.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, doch uitsluitend voor zover daarin is bepaald dat het aan de benadeelde partij toegewezen bedrag van € 4.850,- wordt vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 14 maart 2012, bepaalt dat het aan de benadeelde partij toegewezen bedrag van € 4.850,- wordt vermeerderd met de wettelijke rente

- over een bedrag van € 350,- met ingang van 15 januari 2003;
- over een bedrag van € 2.000,- met ingang van 20 februari 2003;
- over een bedrag van € 750,- met ingang van 18 maart 2003;
- over een bedrag van € 250,- met ingang van 26 maart 2003;
- over een bedrag van € 1.500,- met ingang van 23 mei 2003;

en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:123

Zaaknummer: 12/01544

Wetsartikelen: 6:162 lid 1 BW, 6:119 lid 1 BW en 6:93 aanhef en onder b BW

RECHTSPRAAK

Nu de AG bij de Hoge Raad zich tot de rechtbank heeft gewend, hetgeen geleid heeft tot toezending van het in de conclusie genoemde proces verbaal, behoort de raadsman van verdachte, die klaagt dat dit proces verbaal niet overeenkomstig artikel 327 Sv is ondertekend, in de gelegenheid te worden gesteld van dit nagezonden stuk kennis te nemen teneinde zich schriftelijk daarover te kunnen uitlaten voordat op het cassatieberoep verder wordt beslist. De Hoge Raad stelt een termijn van twee weken en houdt elke verdere beslissing aan.

Overwegingen Hoge Raad:

Het middel klaagt dat het proces-verbaal van de terechtzitting in eerste aanleg van 7 april 2009 niet overeenkomstig artikel 327 Sv is ondertekend, zodat het rechtskracht mist en de inhoud daarvan niet tot het bewijs mocht worden gebezigd. Naar aanleiding van deze klacht heeft de Advocaat-Generaal zich tot de rechtbank gewend. Dat heeft geleid tot de toezending van het in de conclusie onder 5 genoemde proces-verbaal. De raadsman van de verdachte behoort in de gelegenheid te worden gesteld van dit nagezonden stuk kennis te nemen teneinde zich schriftelijk daarover te kunnen uitlaten voordat op het cassatieberoep verder wordt beslist.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad bepaalt dat de raadsman van de verdachte in de gelegenheid wordt gesteld zich binnen twee weken na de uitspraak van dit arrest schriftelijk uit te laten over voormeld door de Advocaat-Generaal aan het dossier toegevoegde stuk en houdt elke verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:124

Zaaknummer: 12/02288

Wetsartikelen: 327 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad stelt relevante overwegingen m.b.t. toetsingsruimte in cassatie uit ECLI:NL:HR:BD2578, NJ 2008/358 voorop. 's Hofs oordeel dat er geen aanleiding is om aan het oordeel dat de redelijke termijn in hoger beroep is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden, is niet onbegrijpelijk.

Overwegingen Hoge Raad:

Het bestreden arrest houdt met betrekking tot het in het middel bedoelde oordeel het volgende in:

‘De verdediging heeft in hoger beroep strafvermindering gevraagd in verband met de omstandigheid dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 van het EVRM – voor zover het de gedingfase in hoger beroep betreft – is overschreden. Het hof overweegt hieromtrent het volgende. Niet ter discussie staat dat de redelijke termijn in de fase van het hoger beroep is overschreden. Het staat de rechter echter vrij om na afweging van alle daartoe in aanmerking te nemen belangen en omstandigheden, waaronder de mate van overschrijding van de redelijke termijn, te volstaan met de enkele vaststelling dat inbreuk is gemaakt op artikel 6 eerste lid EVRM. Het hof is van oordeel dat in deze zaak kan worden volstaan met deze constatering nu de duur van het geding in hoger beroep met name het gevolg is geweest van schorsen van het onderzoek ter terechtzitting zodat onderhavige zaak conform het verzoek van de verdachte gelijktijdig doch niet gevoegd met de zaak van de medeverdachte kon worden behandeld, zodat die overschrijding voor zijn rekening komt.’

Bij de beoordeling van het middel dient het volgende te worden vooropgesteld. Het oordeel van de feitenrechter inzake de redelijke termijn kan in cassatie slechts in beperkte mate worden getoetst, in die zin dat de Hoge Raad alleen kan onderzoeken of het oordeel niet blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is in het licht van alle omstandigheden van het geval. Van onbegrijpelijkheid zal overigens niet licht sprake zijn omdat een dergelijk oordeel sterk verweven pleegt te zijn met waarderingen van feitelijke aard die zich onttrekken aan een beoordeling door de cassatierechter. Ook het rechtsgevolg dat de

feitenrechter heeft verbonden aan de door hem vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn, kan slechts op zijn begrijpelijkheid worden getoetst (vgl. HR 17 juni 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2578, NJ 2008/358, rov. 3.7).

Het hof heeft vastgesteld dat de redelijke termijn in hoger beroep is overschreden en dat daarmee artikel 6 eerste lid EVRM is geschonden. Voorts heeft het hof – overwegende dat deze overschrijding voor rekening van de verdachte komt – aanleiding gezien te volstaan met deze vaststelling en geoordeeld dat er geen aanleiding is om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:99

Zaaknummer: 11/05623

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

In aanmerking genomen het door het hof vastgestelde ‘onafgebroken verrichten van opsporingsactiviteiten’ na het tijdstip waarop het strafbare feit waarvan aangifte is gedaan is gepleegd tot het tijdstip waarop de woning van de verdachte is binnengetreden, geeft het oordeel van het hof dat de politieambtenaren de woning van de verdachte zijn binnengetreden ter aanhouding ‘op heeter daad’ niet blijk van een onjuiste uitleg van het begrip ‘ontdekking op heeter daad’ als bedoeld in artikel 55 lid 1 Sv.

Overwegingen Hoge Raad:

Het middel klaagt onder meer dat het hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het begrip ‘heeter daad’ als bedoeld in artikel 55 Sv.

De volgende wettelijke bepalingen zijn van belang:

- artikel 55 eerste lid Sv:

‘In geval van ontdekking op heeter daad van een misdrijf kan ieder, ter aanhouding van den verdachte, elke plaats betreden, met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner en van de plaatsen, genoemd in artikel 12 van de Algemene wet op het binnentreden.’

- artikel 128 Sv:

‘1. Ontdekking op heeter daad heeft plaats, wanneer het strafbare feit ontdekt wordt, terwijl het begaan wordt of terstond nadat het begaan is.

2. Het geval van ontdekking op heeter daad wordt niet langer aanwezig geacht dan kort na het feit dier ontdekking.’

In aanmerking genomen het – blijkens de in 2.2.2 weergegeven overwegingen – door het hof vastgestelde ‘onafgebroken verrichten van opsporingsactiviteiten’ na het tijdstip waarop het

strafbare feit waarvan aangifte is gedaan is gepleegd tot het tijdstip waarop de woning van de verdachte is binnengetreten, geeft het oordeel van het hof dat de politieambtenaren de woning van de verdachte zijn binnengetreten ter aanhouding "op heeter daad" niet blijkt van een onjuiste uitleg van het begrip 'ontdekking op heeter daad' als bedoeld in artikel 55 eerste lid Sv.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:100

Zaaknummer: 12/00479

Wetsartikelen: 55 Sv